

Länsstyrelsen
Gävleborg

Remissyttrande

1 (3)

Datum
2023-10-31

Diarienummer
5027-2023

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

Remissvar om SOU 2023:28 Samhället mot skolattacker

Sammanfattning

Länsstyrelsen Gävleborg, hädan efter Länsstyrelsen, tillstyrker i stort de förslag som delbetänkandet presenterar.

Ställningstagande

Länsstyrelsen Gävleborg tillstyrker förslaget att Centrum för våldsbejakande extremism (CVE) ska agera myndighetsstöd gentemot skolor i individärenden och delta i riskbedömningar. Det finns idag ett stort tomrum kring sådana stöd. CVE har redan kompetensen och, i många fall kontakterna, och då är det rimligt att de nu utökar sin kompetens i denna riktning. Skiljelinjerna mellan ungdomar som är i en radikaliseringsprocess och skolelever som önskar genomföra någon form av attack på skolan är ofta ganska utsuddade. Hemmasittare och ungdomar som självradikaliserar via datorn kan starta i olika processer men hamna i samma. I stort handlar stödet om att öka skyddsfaktorena för samma ungdomar. De verktyg och kontakter som CVE redan har byggt upp kommer att vara ett nästan färdigt stöd för de individärenden där man har identifierat en risk mot omgivningen i skolans värld.

För att kunna fortsatt utveckla det stödet behöver de verktyg, dvs information på personuppgiftsnivå, och därför är justeringen av sekretessbestämmelserna för behandling av personuppgifter nödvändig. Länsstyrelsen har inget att erinra emot detta. Länsstyrelsen avstår från att yttra sig om CVE ska fortsätta vara en del av Brottsförebyggande rådet (BRÅ) eller bli en egen myndighet.

Länsstyrelsen tillstyrker att CVE, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) tillsammans ska skapa ett metodstöd.

Metoder och samverkan

Detta delbetänkande fokuserar främst på ovannämnda rollutveckling hos CVE samt den generella samverkansfrågan. Delbetänkandet resonerar

kring vilka aktörer som kommer att bli inblandade i samband med en riskbedömning och vilka som har ett kontinuerligt brottsförebyggande samarbete. Här nämns länsstyrelsernas uppdrag som regionala samordnare av brottsförebyggande verksamhet. Länsstyrelsernas verksamhet beskrivs dock inte utan nämns enbart flyktigt vid ett par ställen i delbetänkandet.

I remissdirektivet nämner man också länsstyrelsernas befintliga samordningsfunktion och man lägger fast ett ”behov av att utveckla samverkan ytterligare”. För att kunna skapa en ingående förståelse för länsstyrelsernas samordningsfunktion är det nödvändigt att utveckla dessa argument och analyser mer. Den beskrivs inte i detalj och man nämner inte heller i vilka nätverk, sammanhang eller grupperingar som länsstyrelsernas kompetens kommer in. Det betyder att all den samverkan som ”ytterligare beskrivs” i delbetänkandet inte hänger ihop sömlöst med i samhället redan befintliga aktörers samordning. Det vore olyckligt att skapa nya samverkansgrupper om redan befintliga uppfyller syftet.

Genom sitt brottsförebyggande uppdrag har länsstyrelserna kunskap och kompetens om barn och ungas trygga uppväxtvillkor; föräldraskapsstöd; risk- och skyddsfaktorer avseende kriminalitet samt att vissa länsstyrelser såsom Länsstyrelsen Gävleborg också har utbildningar gentemot skolor inom området PDV – pågående dödligt våld. Genom dessa aktiviteter har länsstyrelserna kontaktnät, nätverk och mottagare för målgruppsanpassad information och utbildning.

Bland länsstyrelsernas nätverk finns till exempel det som samlar kommunernas personliga ombud. Dessa vardagsstödjare möter klienter som är över 18 år och som har någon form av psykisk ohälsa för att hjälpa dem att vidmakthålla strukturer i sina liv. De kan vara före detta ”hemmasittare” eller elever som av olika anledningar inte passat in i sina skolkollektiv. Då det inte sällan är att en attack mot en skola utförs av en person som inte längre är elev behöver frågan ställas hur sådana hot kan upptäckas i förväg? Länsstyrelsens nätverk för personliga ombud är en unik informations- och kompetenskälla som behöver inkorporeras i den regionala nivåns samverkan avseende förebyggande insatser mot skolattacker.

En önskan är att slutbetänkandet på ett tydligare sätt inkluderar länsstyrelsernas aktiviteter och inkorporerar deras brottsförebyggande verksamhet i de samverkansrutiner som nu byggs fram. De sociala hållbarhetsenheter som finns på länsstyrelserna inkluderar många frågor som knyter an till detta såsom barnrättsperspektiv, jämställdhet, funktionshinder, integration, föräldraskapsstöd och det

brottsförebyggande arbetet med flera. Dessa verksamheter är motorer för främjandearbete av olika slag i länen.

Länsstyrelsen ser fram emot slutbetänkandet där förhoppningen är att dessa kopplingar blir mer tydliga, i och med tilläggsdirektivets önskan om att analysera hur ett brottsförebyggande uppdrag för skolorna skulle kunna utformas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill med brottsförebyggande samordnare Nelli Kopola som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Åsa Broman Avdelningschef och Pernilla Bylund, enhetschef medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.